

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese in tóta dominica,
— dar prenumeratiunile se primescu
in tóte dílele.

Pretinlu pentru Ostrunguri'a: pre anu
6 fi. pre 1/2 de anu 3 fi. pre unu tri-
luniu 1 fi. 50 cr.; éra pentru Strai-
noiate: pre ann 8 fi. pre 1/2 de anu
4 fi. pre unu triluniu 2 fi. in v. a.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Tóte sionedeniele si banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea diriginte a diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, ornlu 27.

Insertiunile se primescu cu 7 cr. de
linia, si 30 cr. tacese timbrale.

IN VENTARIU DE ABONARI

la diariulu glumetiu „Gur'a-Satului,“ unicu in feliulu seu de d'in còce de Carpati.

Cu nrulu trecutu se terminara tóte abonamintele de primulu semestru alu actualulu anu.

Si pentru mai bun'a evidintia sustienemu regul'a: a oprí pe data tramiterea diarului celor'a ce nu-si reinnoescu abonamentulu, cà-ci „ordo est anima rerum.“

In trecutu amu servitu caus'a nóstra comune curatu romanesce, astu-feliu voimu a sí continuá, sentiendu-ne indoitu indetoriti astu-feliu a continuá, dupa ce espirandu „Priculiciulu,“ éra singuri amu remasu pe acestu terenu. Priimésca cea mai cordial'a nóstra multumire toti acei domni sí confrati, cari au binevoitu a ni intinde spriginulu loru parte spirituale parte materiale.

In trecutu acést'a redactia a facutu sí sacrificii considerabili pr'in favorulu de diumetatea costulu pentru o suma mare de invetiatori poporali sí pr'in gratificatiuni peste 100 de esemplarie, — dar' durere aceste nu se mai potu succede asiè sí in venitoriu, fiindu-cà amu periclitá numai esistinti'a diurnalulu, lipsindu-ni ori-ce alte ajutórie estraordinarie.

In trecutu, fiindu rogati, amu sí creditatu. Mereu mereu ne facuramu creditorii càtoru-va sute de prenumeranti fore a prenumerá. Acei domni apoi un'a un'a priimiau diarulu fore sà se mai gandésca a achitá enormele loru detorie, pre cari trebuia sà le trecemu in socotelele nóstre ca bani siguri. In sfersitu, cu fórt pucina esceptia, acei domni pré-numeranti se facura ne-numeranti éra in spatele redactiei nóstre „natiionali“ remase d'in anu in anu unu deficitu de 2—3000 fi. — Se mai póte ast'a sí in venitoriu? Ferésca Ddieu, cà-ci numai s'ar naturalisá abuserile sí amu devení in neplacut'a positia, ca adica sà incassamu restantiele, vrendu nevrendu, pe calea legei.

Fiindu-cà dara numai sí numai abonamintele regulate facu possibile edarea diarului nostru: apelamu cu stima la on. publicu romanu, sà binevoiesca a grabí intru ajutoriulu nostru cu tramiterea costulu pentru noulu semestru Iuliu — Decemvre, ori pentru triluniulu Iuliu — Septemvre; éra dnii restantieri d'in trecutu acum' pentru ultim'a óra sunt provocati pre acést'a cale, ca sà-sí achite detoriele loru, pentru a ne scapá de pagubele ce ni le-au causatu pr'in neregularitatea loru.

Separate còle de invitare nu se tramitu, fiindu abonarea mai eftina pr'in „avisele postali.“

Preturile remanu cele vechi, precum se afla in fruntariulu diarului, sí a nume pe unu semestru intregu:

pentru monarci'a Ostr-Ungari'a fl. 3. cr. —
pentru strainetate si Romania fl. 4. cr. —

éra pe unu triluniu numai:

pentru monarci'a Ostr-Ungari'a fl. 1. cr. 50
pentru strainetate sí Romania fl. 2. cr. —

Dupa 10. esemplarie unulu se gratifica, fia in natura, fia in bani ecuivalenti pretiulu seu. Numerulu ilustratiuniloru publicande depinde dela spriginulu on. publicu, ceea ce speramu.

La fratiésca revedere!

REDACTIA.

UNU RESUNETU,

(după A. Muresianu.)

dedicatu romanilor d'in Banatu.

Intuneca-te Sóre, sí-aurit'a ta lumina
Pastréza-o pentru fii d'in tempii venitori!
Acopere-ti, o Luna, a ta radia senina
Sà nu-o véda Banatulu, sí-alui locuitori!

La carii consciinti'a, (acea frumósá flóre)
Tempita pr'n pecate, nu misíca vre-unu
suspínu, —
Traiésca ca si vit'a, ce pasce pone mórc,
Rodiendu prédesu la ierburi, ce tienu
ascunsu veninu.

Fiintia fore nume! ce vermiloru dai hrana
Si ierburiloru róua, sà crésca pre pamentu,
Me miru: cum lasi sà intre in omu duchi
de satana,
Sà calce, sà isbéscá — totu ce e dreptu
sí santu!

O! Cortesiu-Episcópe, cum nu senti pocaintia?
Cum nu-ti aduci a miute: cá ai sà dai cuventu
De cugete sí fapte, de tóta-a ta credintia —
Cerescului Parinte, — perindu de pre pamentu!?

Cine nu vede . . . ?

I.

Cine nu vede nedreptatile sí faradelegile guver-
nului actuale comise contr'a totu ce e romanu;

Cine nu vede, cum guvernulu magiaru a sciutu
batjocóri intregu Banatulu **cu constitutiunea** in
modulu celu mai ordenariu, in modulu, cum nu fú
batjocoritu neci sub turei, tatari, mongoli, candu
impartieau dreptatea cu *bà'ta sí fort'ò*;

Cine nu vede, cum guvernulu voesce inainte de
tóte sà corumpa preotimea, inteliginti'a sí ómenii
poporului romanu, ca asiè sà póta bagá tóta natiunea
in caldarea magiarismului;

Cine nu vede, cum sí-pune tóta silinti'a pentru
a potè castigá in nefericit'a Transilvania càtu mai
multi ómeni „a la activisti“, pentru a maiorisá partea
sanetósá a natiunei pr'in nesce suflete cumparate sí
corupte, ca apoi sà esecute „*Uniunea*“ chiaru cu
invoirea (!) romanilor;

Cine nu vede, cum in fruntea bisericeii nóstre
pune totu ómeni, cari au calitatile de a fi *buni cor-
tesi* in favórea guvernului sí in detrimentulu bisericeii
sí causei romane;

Cine nu vede, cum dieces'a romana Gherlana de
cátiva ani intregi e totu fore *mire*, numai pentru-cá
pone acum'a nu s'a aflatu unu „mare cortesiu“ a la
Ioni, pre care sà-lu deumésca;

Cine nu vede, persecutiunile guvernului sí diur-
nalisticeii mameluce contr'a ómeniloru de incredere a
poporului romanu, precum la alegerile mai recinti in
tóte cercurile electorali ale Banatului;

Cine nu vede, cá *nu e gluma! neci siaga!* . . .

Cine nu vede, — *e orbu!*

II.

Cine nu vede, — e orbu.

Éta adeverulu naturei.

Si la noi óre, cine nu vede! — *Romanii
deochisti.*

Ei óre nu vedu? Ba vedu? Dar nu voescu
sà véda.

Si ast'a este, — *ce e contr'a naturei . . . !*

Amu strigatu totu-deun'a, strigamu sí astadi: Ro-
maniloru! La lucrú! Nu e tempu de perdutu. Cu-
nósctei-ve situatiunea. Cunósctei pericululu, ce ne
amenintia. Cunósctei coruptiunea indreptata de susu
contr'a nóstra. Cunósctei-ve pre voi insive sí pre con-
trarii vostri. Cunósti-ve alteum pericululu
amenintiatoriu ne prepadesce pre toti.

MAGAZINULU LUI

„Gur'a-Satului.“

V.

O poema eroica unghurésca scrisa in romanesce de unu
anonimu pèrlitu pre cum urméza:

Canteculu alegatoriloru

din Lugosielu.

Mai romane de o simtire
Hai cu noi la bucurie
Caci libertatea ne provoca,
Ca se mergemu fora frica
De a alege Ablegatu.

Ablegatu de simtiu regescu
Cum eu Domne 'lu gandescu,
Si ve spunu pre Dumnezeu
Ca nusu unicu numai eu
Care spunu asia curatu.

Credemi mie ca romanulu
E acelasi uniculu
Care stie a increde,
Si din poteri se se lupte
Pentru Inaltulu Imperatu.

Dreptu aceia stiindu noi bine
Ca romani ca ce ne vine,
Daca aceia nomu pastra
Ce regimulu nea areta
La alegeri de Ablegatu.

Lasu se pera tota ura,
Si se invinga si dreptatea,
Caci asta cere si onorea:
Se traiasca **Szende Béla!**
Ca alu nostrulu Ablegatu.

Haidati frati toti dinpreuna,
Ca se damu mana in mana,
Si se strigamu la olalta:
Szende Béla se traiasca,
Ca alu nostrulu Ablegatu!

*

Unu exemplariu tiparitu se afla si la redacti'a nóstra.

Doina Bucuresciana,

cantata dupa aria burcusiésca de Carolus (parvus).

Mâi unchiule d'in Berlinu!
Nu mai potu să ducu la chinu;
Spune dar' lui baciú Bîz-marcu.
Să me lese ca să 'ncarcu. . . .

Cà de nu, apoi să-mi credi
Unchiule, cà-acusi'a vedi
In Berlinu pre-alu teu betégu
Cu lul'a sí chepenégu.

Cà-ci să-mi credi in ast'a tiéra
Eu sum numai de ocará,
Sí romanii-acusi me iau
Sí peste otaru me dau.

Deci dar' cauta sí me lasa
Ca să plecu mai iute-a casa, —
Cà scii pôte cà-asi poté
Sà-mi ducu sí vre-o firfirea.

Tieganulu ca Posta.

Tramitiendu óre cine o epistóla la unu amicu
alu seu in comun'a vecina pr'in unu tieganu; acest'a
intempinà in drumulu seu unu domnu in o calésa cu
4. cai sí numai decátu 'lu oprì in locu.

Domnulu 'lu întrebà cà, ce voiesce?

Tieganulu i respunse: am voitu numai să-ti spunu
cà, pre venitoriu să fii mai bagatoriu de séma sí să
feri d'in cale candu te intalnesci cu „Post'a.“

Domnulu numai decátu pricepù glum'a tieganului,
de órece acest'a *si aninase epistól'a in fruntea paleriei,*
sí asiè între risete merse mai departe.

Pone unde merge obraznici'a jidano- magiara d'in L.

Dupa ce partid'a sugrumatória de dreptate, pr'in
fortia sí nelegiuri, cu sabi'a sí baionetele in mana, apoi
cu ajutoriulu unoru romani vindicatori ai natiunei loru,
calcara in petióre libertatea sí drepturile alegatoriloru
nationali, sí in contr'a protestului loru energicu sí basatu
pre legea tierii alesera deputatu pre Osend'a de Bóla:
mane di apoi, dupa alegerea loru, corifeii impi-
latoriloru nostri arangiara pr'in directiunea teatrale
magiara d'in locu o representatiune teatrale de festivi-
tate, in onóra eroului dílei, adicate, a mamolucului Bóla
de Osenda.

Acést'a representatiune erá intitulata: „Ki a vivát?“
(Cine să traiésca?) sí erá in trei parti inpartita.

Partea I.

Az öröm nap: (Dio'a de bucuria.) Adica dio'a, in
care se bucurau contrarii nostri, cà au pututu sugrumá
drepturile sí demnitatea nóstra nationale.

Partea II.

Ultimatum. (Cuventulu d'in urma.) Adicate cà
nu mai voiescu a sci de drepturile nóstre nationale.

Partea III.

Tudjuk ki a vivát. (Scimu cine să traiésca.)
póte romanulu este mortu, numai magiarulu
Adica să traiésca.

* * *

Na preuti, invetiatori sí dirigatori romani, voi, cari
ati datu ajutoriu la uciderea natiunei vóstre, spuncti ce
veti respunde la insultele aceste scarnave, cari se arunca
in facièa întregii natiuni romane?!

A N E C D O T E.

— I. —

Cu ocasiunea examenului fù întrebatu unu stu-
dinte din poetica: cà cu ce se incepe d r a m'a. — la
ce studintele diliginte (in joculu de carti „ein-und-
zvanzig“) respunse, cà cu — m u s i e ' a !

— 2. —

Judele: De câte ori ai fostu pedepsitu mài
tiegane?

Tieganulu: Neci odata, me rogu la stapanirea
nóstra!

Jud.: Dar' candu ai furatu ói'a?

Tieg.: Atunci am capetatu vr'o 20 de bóte,
dar' acelea asiè au fostu c a n e m i e ' a !

INTREBARI CU RESPUNRURI.

— 1. —

Ce-e aceea: N'are neci usia, neci feréstra, sí totusi
siedu patru in ea?

R e s p u n s u : Nuc'a.

— 2. —

Pentru ce fuge iepurele peste drumu?

R e s p . : Pentru-cà pe sub elu nu pôte fugi.

— 3. —

Ce merge la baserica pe capu?

R e s p . : Cuiulu in potcòv'a calciunei.

— 4. —

Care nota e mai buna?

R e s p . : Banc-not'a.

— 5. —

Unde nu traiescu ómenii pe pamentu?

R e s p . : In mormentu, cà-ci acolo traiescu in
pamentu.

Omulu sí preotulu.

Voindu preotulu a se convinge despre faim'a res-
pandita, cà unu poporénu alu seu n'a fostu la baserica
de candu s'a cununatu cu soci'a sa, de sí erá bine in-
aintatu in etate. — lu chiamà la sine, sí i díse: „in un'a
d'in noptile trecute s'a furatu d'in baserica o suma de
bani, lumini sí tamaie, sí se afirma cà tu ai fi faptorele
fiule! La ce poporénulu incepù a-si face cruce sí a se
jurá, cà elu necum să fure, dar' neci n'a intratu in ba-
serica de candu s'a cununatu cu soci'a sa, de 24 de ani.

SECURITATE PRESTE SECURITATE.

Ca alegerile de ablegatu in cerculu *Logosului* să
mérge in ròndulu celu mai bunu, sí ea dreptatea să
nu sufere neci càtu e negru sub unghia, — vice-co-
mitetele, cu organele sele politicesci sí politiaue, a dis-
pusu, ea, spre mai mare securitate a votisantiloru,
sà se puna lunga fiesce-care votisante de partid'a
nationale càte 2 usari sí 3 persecutori. — Urnéza
óre cà sub astu-feli de dispositiuni partid'a guver-
namentale de siguru trebue să cada?

Solgabiraiti'a ca cortesiu.

Utiú Iosca fogdmeg ast'a
Rumuni vre megszökni,
Prinde la elu si 'n comanda
De vagy harmincz pumnii.

Si candu kutya nu dá vot'a
Lui O send'a Bel'a:
Da la elu vr'o diece bot'a.
Puna crépa pelea.

Spune nu slobodu se tiene
Rumuni cu Mocioni:
Solgabirotunci'a vine
Lapedatu. — spusu Ioni.

Pentru ast'a prinde dar'
Pre zshivány acel'a,
Ca sà duce comisaru
Votu la Szende Béla.

Discursu familiaru.

Femeea: Barbate draga! scii cà mane sunt chiaru 25 de ani, de candu neamu casatoritu; nu ar' fi óre bine, ca sà serbamu si noi nun'ta nóstra de argintu?

Barbatulu: Ba scii ce draga nevasta? mai ascépta inca 5 ani, si atunci'a vomu poté baremu serbá totu odata si iubileulu bataiei de 30 de anil . . .

A. si B.

A. „Opiniunea publica in Transilvani'a e terro-risata; minte, cine dice, cà ar eunósce-o“ — díse nu de multu unu barbatu d'in Transilvani'a.

B. Da; pentru-cà: *Lónyai* si *Róth Vilé* facu opiniunea publica pr'in instrumentele publice secrete ale loro.

A. Pone candu va fi ast'a totu asiè?

B. Pone atunci, pone candu coruptiunea nu se va resbuná de sine.

Sciri electr. part. ale „Gurei-Satului.“

Alb'a Iuli'a: (*Sosita tardiu, chiaru la inchiaerea foii.*) Romanii adunati aici in numeru considerabilu de 500 insi au decisu cà nu voru merge cu paleri'a la mana pentru a rogá pre Mitropolitu, ca sà se puna in frunte. (Marire tie Domne! Éta veni si mintea romanului cea mai de pre urma, desí cam tardiu. Red.)

Alb'a Iuli'a: Adunarea de aici a priceputu asiom'a ar-chievéscu: „Totuléuna cu guvernulu, cà nu e potere nu-mai dela Ddieu!“ — deci nu rogá pre Mitropolitu sà se puna in frunte. (Facemu cruce de trei ori. Red.)

Satu-mare: Grigorie Stecz remase candidatu numai pone la votisare; estu-modu d'intre duoi candidati magiari pentru cari se facu votisarea, invinse celu cu pung'a mai plina. „Famili'a“ avu dreptu. (Fia-i gur'a de aur. Red.)

Fagetu: *Bésán Mihály* deputátus tienù o „mondoka“ sucita si resucita alegatoriloru sei, intre altele díse, cà „face mare sacrificiu(?), candu priimesce candidatur'a“ (!?) (Seraca lume! nu eunósce neci pone adi pre iesutulu Red.) Omenii le-au priinitu tóte de bani buní. (Beata simplicitas! Red.)

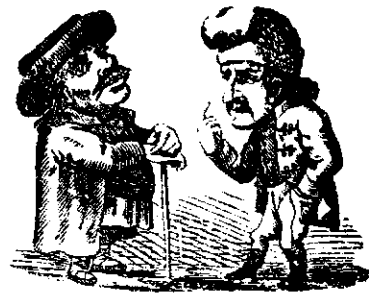
Giguri-Miguri.

[+] *Mocionescii* si *Babesiu* picara d'in comitatulu Carasiului si alu Temisiului. — Demnitatea nationale romana este dara subarendata jidaniloru.

LA ALEGERI.

*La alegeri in Carasiu
Bitto síede 'n Buziasiu
Cu-o punghitia de garasiu,
Si totu face la-aldamasiu.*

PANDA SI MANDA.

T. Cum vine ast'a cà parintele Tiapu d'n Zor-le ntiu, care dupa ce de 999 de ori a fostu totu guver-namentalu, acum'a de odata se facu nationalu?

M. Asiè, cà cinsti'a sa parintele a voitu sà numere mii'a, candu si-a incepe cariera sa nationale.

T. Ce potopu, pentru Ddieu, „Federati'a“ si „Albin'a“ publica nesce telegrame dela conferinti'a d'in Alb'a-Iuli'a dupa „P-Napló“ si „Pester Lloyd!“

M. Dar' de unde sà publice originale, candu bravii ardeleni nu se indura (!) a tramite neci celu putfnu o telegrama pentru ele si publiculu loro.

T. Ei, si eu acceptam, cà o sà cetescu totu telegrame dupa te-telegrame, apoi si aceste tiparite totu cu litere gróse ca pumnulu.

Aresta nóua.

Presiedintele: Apoi astea sunt arestele cele noi? Ce frumóse sunt! scii cà sunt mai respectabile de càtu cancelari'a mea.

Castelanulu: Da, sunt pré frumóse pentru ticalosii cei'a de talhari, si se-ar cuveni mai bine sà locuesci Domniata aci Dle presiedinte.

Meliti'a Redactiunei.

Dlui *Ioane Miu* notariu cercuale in *Socolarim*: La cererea DTele cu placere constatamu in publicu, cà nu DTA esce autorulu si trami-tietoriulu poesiei „Hopprotopopu“ aparute in nrulu 25. alu acestui diariu, — si cà respunsulu nostru d'in Meliti'a nrului 22. si 23. se referesce absolutaminte la priimirea abonamentulu DTele restante depe primulu semestru. Dispara dara ori ce banuela in acést'a privintia.

Dlui S. B. in O. (Banatu.) Cei duoi nri reclamatí sunt tramisi. „Pop'a R. . . .“ e unu versu primitivu. Cenersarea intre „Tr. si Fl.“ inse va fi dirésa si publicata.

„Optu dorintie serióse“ snt multu serióse pentru fói'a nóstra; ér „Chipulu amantei mele“ ilu vomu vodé.

Dlui I. *Demetru* notariu in V. — Cele 10 esemplarie d'in Calen-dariulu babeloru pentru anulu 1871. insocitu cu alu 11-le ca gratificatiune sunt speduite conformu ordonamentulu. Salutare!